

Onsdagen den 14 december 2011

EU:s strategi för terrorismbekämpning: viktiga framsteg och kommande utmaningar

P7_TA(2011)0577

Europaparlamentets resolution av den 14 december 2011 om EU:s strategi för terrorismbekämpning: viktiga framsteg och kommande utmaningar (2010/2311(INI))

(2013/C 168 E/06)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 2, 3 och 6 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt relevanta artiklar i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av den europeiska säkerhetsstrategin 2003 ⁽¹⁾ och dess genomföranderapport 2008 ⁽²⁾,
- med beaktande av rådets rambeslut om bekämpande av terrorism 2002/475/RIF ⁽³⁾ av den 13 juni 2002, ändrat genom rambeslut 2008/919/RIF ⁽⁴⁾, och dess artikel 10 om skydd av och stöd till brottsoffer,
- med beaktande av EU:s strategi i kampen mot terrorism ⁽⁵⁾ från 2005,
- med beaktande av EU:s strategi för att bekämpa radikaliserings och rekrytering till terrorism ⁽⁶⁾,
- med beaktande av Stockholmsprogrammet – Ett öppet och säkert Europa i medborgarnas tjänst och för deras skydd ⁽⁷⁾ och kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén av den 20 april 2010 – Att förverkliga ett område med frihet, säkerhet och rättvisa för EU-medborgarna – handlingsplan för att genomföra Stockholmsprogrammet (KOM(2010)0171),
- med beaktande av Europols rapport från 2011 om situationen och trenderna i fråga om terrorism i EU (EU Terrorism Situation and Trend Report TE-SAT 2011),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 juli 2010 till Europaparlamentet och rådet om EU:s strategi för terrorismbekämpning: viktiga framsteg och kommande utmaningar (KOM(2010)0386),
- med beaktande av Europeiska datatillsynsmannens yttrande av den 24 november 2010 om meddelandet om EU:s strategi för terrorismbekämpning: viktiga framsteg och kommande utmaningar ⁽⁸⁾,
- med beaktande av yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om meddelandet om EU:s strategi för terrorismbekämpning: viktiga framsteg och kommande utmaningar ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Ett säkert Europa i en bättre värld – En europeisk säkerhetsstrategi. Godkänd av Europeiska rådet i Bryssel den 12 december 2003 och utarbetad under EU:s höge representant Javier Solanas ansvar.

⁽²⁾ Rapport om genomförandet av EU:s säkerhetsstrategi – Att skapa säkerhet i en värld i förändring, S 407/08.

⁽³⁾ EGT L 164, 22.6.2002, s. 3.

⁽⁴⁾ EUT L 330, 9.12.2008, s. 21.

⁽⁵⁾ Rådets dokument nr 14469/4/2005.

⁽⁶⁾ Rådets dokument nr 14781/1/2005. Strategin reviderades i november 2008. Se rådets dok. 15175/2008.

⁽⁷⁾ EUT C 115, 4.5.2010, s. 1.

⁽⁸⁾ EUT C 56, 22.2.2011, s. 2.

⁽⁹⁾ SOC 388 – CESE 800/2011.

Onsdagen den 14 december 2011

- med beaktande av kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet om EU:s strategi för den inre säkerheten i praktiken: Fem steg mot ett säkrare Europa (KOM(2010)0673),
- med beaktande av den europeiska konventionen om ersättning till offer för våldsbrott från 1983 (CETS nr 116), Europarådets konvention från 2005 om förebyggande av terrorism (CETS nr 196), Europarådets riktlinjer från 2005 om skydd av offer för terrorhandlingar och Europarådets rekommendation nr 8 från 2006 om stöd till brottsoffer samt kommissionens förslag till direktiv om miniminormer för brottsoffers rättigheter samt stöd till och skydd av brottsoffer (KOM(2011)0275),
- med beaktande av halvtidsöversynen av det sjunde ramprogrammet för forskning och grönboken "Från utmaningar till möjligheter – mot ett gemensamt strategiskt ramverk för EU:s finansiering av forskning och innovation",
- med beaktande av sina olika resolutioner om bekämpandet av terrorism,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2580/2001 av den 27 december 2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism⁽¹⁾ och av rådets gemensamma ståndpunkt 2001/931/GUSP av den 27 december 2001 om tillämpning av särskilda åtgärder för att bekämpa terrorism⁽²⁾,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och yttrandena från utskottet för utrikesfrågor och utskottet för rättsliga frågor (A7-0286/2011), och av följande skäl:
 - A. Efter de avskyvärda attackerna den 11 september 2001 har det första årtiondet av 2000-talet kännetecknats av vad som, särskilt i Förenta staterna, brukar kallas "kriget mot terrorismen". Även om dessa attacker, eller andra attacker med liknande omfattning, inte ägde rum på europeisk mark skedde planeringen och förberedelsen av dem delvis i Europa, och många européer upplevde dem som ett angrepp mot deras värderingar och sätt att leva.
 - B. Europeiska unionen har i ökande omfattning utgjort måltavla och offer för terrorism under 2000-talet och står inför ett hot som är ständigt närvarande.
 - C. Allvarliga terroristattentat som utförts på EU:s territorium efter attackerna i Förenta staterna den 11 september 2001, bland annat terroristattentaten i Madrid 2004 och i London 2005, har i anseende mån inverkat på hur den allmänna säkerheten i EU uppfattas av medborgarna.
 - D. Av Europols rapport 2011 om den rådande situationen och trenderna inom terrorismen (TE-SAT 2011) framgår att hotet om terrorattentat i EU fortfarande är allvarligt, att kopplingen mellan terrorism och organiserad brottslighet verkar öka och att trenden med terrorattentat som påstås stå, eller står, i förbindelse med separatistiska terroristorganisationer är nedåtgående jämfört med 2006, även om dessa fortfarande står för merparten av terrorattentaten i EU.
 - E. I Stockholmsprogrammet nämns två hot mot den inre säkerheten – internationell terrorism och organiserad brottslighet – som i många fall ägnar sig åt samma verksamhet, till exempel handel med vapen och narkotika.

⁽¹⁾ EGT L 344, 28.12.2001, s. 70.

⁽²⁾ EGT L 344, 28.12.2001, s. 93.

Onsdagen den 14 december 2011

- F. Terrorism är inget nytt fenomen. Under de senaste decennierna har terrorismen antagit nya former som till exempel cyberterrorism, och terroristernas nätverk har blivit mer komplexa vad gäller struktur, medel och finansiering, vilket gör terroristhotet allt mer invecklat. Terrorismbekämpning har alltid fallit inom ramen för medlemsstaternas behörighetsområde och varit en del av det regelmässiga arbetet för att upprätthålla lag och ordning. Attentatet den 11 september 2001 och attentaten i Madrid och i London ledde till en grundläggande förändring av hur terrorismfenomenet uppfattas och av de metoder och verktyg som används för att bekämpa terrorism. Efter dessa attentat betraktas terrorismen som ett problem som påverkar säkerheten i hela Europeiska unionen och inte bara medlemsstaternas nationella säkerhet, med en mycket annorlunda rättslig ram.
- G. Trots avsaknaden av entydiga internationella definitioner av terrorism har EU definierat terroristbrott i rambeslut 2002/475/RIF.
- H. Internationellt samarbete är nödvändigt för att frånta terrorismens dess finansiella, logistiska och operationella baser.
- I. Även om såväl erfarenheterna av terrorism som hotnivåerna varierar i EU:s medlemsstater behövs en gemensam EU-strategi, eftersom terroristoperationer ofta är av alleuropeisk karaktär och terrorister, när de utför sina dåd, utnyttjar de olikheter som finns i Europa med avseende på lagstiftning och kapacitet att bekämpa terrorism samt avskaffandet av gränskontroller.
- J. EU-medborgare och andra vill också att deras säkerhet inom och utanför EU ska garanteras. I detta sammanhang har EU en viktig roll att spela.
- K. Terrorhandlingar sätter allvarligt de mänskliga rättigheterna på spel, hotar demokratin och har som mål att destabilisera lagligt bildade regeringar, underminera pluralistiska, civila samhällen och utmana alla människors önskan att leva ett liv utan rädsla.
- L. Terrorismbekämpningspolitiken bör ha som mål att motsätta sig terrorismens mål och förhindra utförandet av terroristhandlingar, som syftar till att förstöra våra fria, öppna och demokratiska samhällen. Terrorismbekämpningens främsta målsättning måste vara att skydda och stärka den demokratiska samhällsformen genom att stärka de medborgerliga friheterna och den demokratiska kontrollen, genom att garantera de europeiska medborgarnas säkerhet och trygghet, identifiera de parter som är ansvariga för att terrorism utförs och åtal dem och genom att svara på konsekvenserna av terrorattentat genom en politik för integrering, gränsöverskridande rätts- och polissamarbete samt en effektiv och samordnad strategi på EU-nivå. Terrorismbekämpningens verkan måste mätas i förhållande till dessa mål. Det säkraste sättet att bekämpa terrorismen är att satsa på förebyggande åtgärder mot våldsam extremism och upptrappning av våld.
- M. Europeiska unionens strategi mot terrorism bör därför inte bara vara inriktad på terrorismens konsekvenser utan även på dess orsaker.
- N. Att bekämpa våldsam extremism är ett nödvändigt element i förebyggandet och bekämpandet av terrorism.
- O. Bekämpning av terrorism innebär bekämpning av alla former av terrorism, inklusive cyberterrorism, drogterrorism och sammankoppling av terroristgrupper med eller inom olika former av brottslig verksamhet, samt taktik som används i operationellt syfte, till exempel olaglig finansiering, politisk lobbyverksamhet, ekonomisk utpressning, penningtvätt och kamouflering av terroristgruppers verksamhet genom utnyttjande av förmodat lagliga enheter eller institutioner.

Onsdagen den 14 december 2011

- P. Terrorismen är ett problem för staten, och de demokratiska institutionerna måste därför utforma och upprätthålla huvuddragen i politiken mot terrorism, så att bredast möjliga politiska och sociala samförstånd uppnås. Den demokratiska kampen mot terrorism, som måste bedrivas inom ramen för den konstitutionella staten och rättsstatsprincipen, är en fråga för alla politiska partier som är företrädare inom de demokratiska institutionerna, vare sig dessa partier befinner sig i regeringsställning eller i opposition. Därför är det klokt att behålla en definition av terrorismbekämpningspolitiken som klargör att denna politik i alla demokratiska samhällen ska skötas av regeringar vars budskap prövats i konkurrensen mellan olika politiska partier och vunnit tävlingen vid valurnorna.
- Q. Att beräkna kostnader och fördelar av strategin mot terrorism är rimligt eftersom politikerna bör ha reda på om deras beslut har avsedd effekt, och medborgarna har rätt att ställa sina valda företrädare till svars.
- R. Tio år efter attackerna som skakade världen är det nu dags att göra bokslut över insatserna i kampen mot terrorismen. Utvärderingar gör den politiska processen mer effektiv och ger bättre resultat, och i varje modern demokrati måste politiska beslut underställas återkommande utvärderingar och översyner.
- S. Anmärkningsvärt lite har gjorts för att utvärdera i vilken utsträckning EU:s strategi mot terrorism har lett fram till de uppställda målen. Europaparlamentet har upprepade gånger krävt en grundlig utvärdering av EU:s strategi för terrorismbekämpning, eftersom utvärdering och analys är förutsättningar för öppenhet och ansvar i politikernas arbete. Bristen på ordentliga utvärderingar av EU:s strategi mot terrorism beror främst på det faktum att en stor del av denna verksamhet försiggår inom ramen för underrättelse- och säkerhetspolitiken, där det finns en tradition av hemlighetsmakeri.
- T. Terroristattackerna har gång på gång syftat till att skapa masskausalitet och utmana tillgänglig institutionell kapacitet.
- U. Terroristerna använder oskyldiga civila som måltavla för att nå sin målsättning att tillintetgöra demokratin. De som lidit skada eller förlust eller förlorat anhöriga i terroristattacker har rätt till vårt stöd och vår solidaritet samt rätt till gottgörelse, ersättning och hjälp.
- V. Det är av avgörande betydelse att rättvisa skipas, att se till att de skyldiga ställs inför rätta och att terroristbrott inte lämnas ostraffade. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid offrens och vittnenas situation.
- W. Ansvarsskyldighet och förpliktelser är väsentliga faktorer för terroristbekämpningens demokratiska legitimitet. Misstag, olagligt handlande och överträdelser av internationell rätt och människorättslagstiftning måste utredas och leda till åtal.
- X. Åtgärder mot terrorismen måste vara förenliga med de rättigheter som slås fast i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, och alla åtgärder som vidtas på detta område påverkar de medborgerliga fri- och rättigheterna och vice versa.
- Y. Massövervakning har blivit ett av huvuddragen i terroristbekämpningen. Åtgärder som till exempel omfattande insamlingar av personuppgifter, detekterings- och identifieringsteknik, spårning, datautvinning och profilering, riskbedömning och beteendeanalys används alla i terroristbekämpningssyfte. Dessa instrument riskerar att lägga bevisbördan på medborgarna. Det är tveksamt om dessa instrument är effektiva och framgångsrika när det gäller att förhindra terrorism. Informationsutbytet mellan byråer och kontor är otillräckligt.

Onsdagen den 14 december 2011

- Z. Offentliga myndigheter använder sig i ökande utsträckning av uppgifter som samlats in för affärs-
mässiga eller privata syften. Privata företag inom olika sektorer är skyldiga att bevara och tillhanda-
hålla personuppgifter från sina kunddatabaser. Kostnaderna i samband med förvaring och inhämtning
av data (både investeringar i infrastruktur och driftskostnader) är betydande.
- AA. Det finns ett brådskande behov av en enhetlig juridisk definition av begreppet "profilering" baserad på
relevanta standarder för grundläggande rättigheter och personuppgifter, för att minska osäkerheten
om vad som är förbjudet och vad som inte är det.

Allmänna överväganden

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens meddelande och påminner om att det måste kopplas
till EU:s kommande strategi för inre säkerhet. Parlamentet beklagar samtidigt att ramen är ganska snävt
tilltagen och begränsas till genomförandet av överenskomna strategiska åtgärder. Den rymmer inte genom-
förandet av nationella strategier för terrorismbekämpning eller åtgärder som införlivar politiska åtgärder i
nationell lagstiftning om vilka man kommit överens på europeisk eller internationell nivå. Parlamentet
beklagar också att det inte gjorts någon grundligare undersökning av eventuella kryphål i lagstiftningen
eller av eventuell överlappning eller dubblering mellan de åtgärder och instrument för bekämpning av
terrorism som godkänts på EU-nivå och framhåller vikten av att det på EU-nivå och medlemsstatsnivå
finns en sammanhållen strategi för de initiativ som tas i frågor som rör den inre säkerheten, särskilt när det
gäller terrorism och organiserad brottslighet.
2. Europaparlamentet beklagar också det faktum att meddelandet inte i tillräcklig mån täcker och i detalj
behandlar åtgärder som vidtagits av andra generaldirektorat än GD Rättvisa, frihet och säkerhet (t.ex. GD
Transport och rörlighet, GD Näringsliv eller GD Inre marknaden och tjänster) och att det inte heller ger
någon tydlig uppfattning om hur de olika åtgärderna samspelar med varandra, var de överlappar varandra
eller var det finns luckor. Europaparlamentet anser att alla ovan nämnda nivåer måste beaktas, eftersom
europeiska, nationella och internationella åtgärder kompletterar varandra och en bedömning av enskilda
åtgärder inte ger hela bilden av den effekt som strategierna för terrorismbekämpning har i Europa.
3. Europaparlamentet beklagar att man missade tillfället att förklara hur vissa av EU:s instrument för
terrorismbekämpning – till exempel datalagring, PNR-avtalet och Swift avtalet – passar in i EU:s strategi för
terrorismbekämpning.
4. Europaparlamentet anser att stadgan om de grundläggande rättigheterna alltid bör fungera som kom-
pass för EU:s politik på detta område samt för medlemsstaternas genomförande av denna politik och för
samarbete med tredje part och tredjeländer.
5. Europaparlamentet betonar att Europeiska unionen och EU:s medlemsstater och partnerländer måste
bygga sin strategi för terrorismbekämpning på rättsstatsprincipen och respekt för de grundläggande rättig-
heterna. Vidare understryker parlamentet att EU:s yttre åtgärder för att bekämpa internationell terrorism i
första hand bör vara inriktade på förebyggande åtgärder. Parlamentet betonar hur viktigt det är att främja
dialog, tolerans och förståelse mellan olika kulturer, civilisationer och religioner.
6. Europaparlamentet påminner om att strategier för terrorismbekämpning bör uppfylla de fastställda
normerna för nödvändighet, effektivitet, proportionalitet, medborgerliga rättigheter, rättsstatsprincipen samt
demokratisk kontroll och ansvarsskyldighet som unionen åtagit sig att försvara och utveckla, och att en
bedömning av huruvida dessa normer efterlevs bör ingå som en integrerad del av en utvärdering av EU:s
samtliga insatser för att bekämpa terrorism. Europaparlamentet anser att dessa strategier måste utarbetas i
enlighet med bestämmelserna i EU:s primärrätt och framför allt prioritera respekt för de rättigheter som slås
fast i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
7. Europaparlamentet bekräftar att restriktiva åtgärder som att förverka, beslagta och frysa tillgångar och
kapital som tillhör fysiska eller juridiska personer och organisationer som ägnar sig åt eller är inblandade i
terrorism kan vara användbara som verktyg för att bekämpa terrorism, men att de måste vidtas i fullständig
enlighet med artikel 75 i EUF-fördraget och fullständigt överensstämma med stadgan om de grundläggande
rättigheterna.

Onsdagen den 14 december 2011

8. Europaparlamentet anser att förebyggande och spårning av, samt åtal mot, terroristverksamhet är strategier av avgörande betydelse på EU-nivå och måste ingå i ett systematiskt betraktelsesätt som inte baseras på krisnormer utan på en sammansatt strategi som måste bygga på nödvändighet, vara mål- och kostnadseffektiv och som måste undvika överlappning av åtgärder och funktionella kryphål inom behöriga institutioner, byråer och organ.
9. Europaparlamentet understryker att utvärderingen av tio års strategier för terrorismbekämpning måste resultera i klart definierade politiska målsättningar.
10. Europaparlamentet anser att terrorismen är ett fenomen som ständigt växlar skepnad och att den bör bemötas med en strategi för terrorbekämpning som kan tackla detta faktum.
11. Europaparlamentet ser positivt på beslutet att fördjupa och utveckla de fyra viktigaste aspekterna av EU:s strategi för kampen mot terrorism, nämligen att förebygga, skydda, förfölja och agera.
12. Europaparlamentet anser att förebyggande och utredning av, samt åtal mot, terroristverksamhet bör baseras på en förstärkning av det rättsliga och polisiära samarbetet på EU-nivå, kopplat till en fullständig parlamentarisk kontroll och ett fullständigt genomförande av färdplanen i tid för en rad enhetliga förfarandemässiga garantier på hög nivå.
13. Europaparlamentet anser att utbildning och åtgärder för att höja medvetenheten hos rättsliga myndigheter och polismyndigheter måste prioriteras, om beredskapen i hela EU i kampen mot terrorismen ska kunna förbättras.
14. Europaparlamentet påpekar vikten av att medlemsstaterna samarbetar med Olaf samt med europeiska byråer som till exempel Europol, Eurojust och Cepol.
15. Europaparlamentet uppmanar i det här sammanhanget kommissionen att fullt ut utvärdera den rad av strategier och åtgärder mot terrorism som antagits och fokusera på de framtida utmaningarna, bland annat reformeringen av Europol och Eurojust mot bakgrund av de nya möjligheter som Lissabonfördraget erbjuder, behovet av enhetliga standarder för att ta fram bevis och göra utredningar, ett fullständigt genomförande av de gemensamma undersökningsgrupperna, en starkare EU-ram för juridisk utbildning och polisutbildning samt en korrekt politik för integrering.
16. Europaparlamentet anser att åtgärderna för att bekämpa terrorism måste stå i proportion till hotnivån och att de måste anpassas både i förhållande till en ökning och till en sänkning av denna nivå. Parlamentet noterar att åtgärder för bekämpning av terrorism, både när det gäller nya statliga befogenheter och organ, måste utformas på ett sätt som möjliggör upptrappning och nertrappning, beroende på situationen.
17. Europaparlamentet påminner om att radikaliserings och rekryterings enligt kommissionens meddelande utgör de mest betydande och fortlöpande hoten på lång sikt och bildar den axel som EU måste inrikta sig på i sina förebyggande strategier för att bekämpa terrorism alldeles i början av kedjan. Parlamentet betonar att investeringar i strategier mot rasism och diskriminering är ett verktyg av avgörande betydelse när det gäller att tackla och förhindra radikaliserings och rekrytering av potentiella terrorister.
18. Europaparlamentet påminner om det viktiga bidrag som många icke statliga organisationer och det civila samhället, ofta samfinansierade av EU och medlemsstaterna, ger till den samhällsekonomiska utvecklingen, fredsbyggandet, nationsbyggandet och demokratiseringen, faktorer som alla är avgörande för att motverka radikaliserings och rekrytering.

Onsdagen den 14 december 2011

19. Europaparlamentet efterlyser en övergripande strategi för att bemöta kopplingen mellan internationell organiserad brottslighet, narkotikahandel och terrorism. Parlamentet uppmanar till en fortsatt analys av nya tendenser och särdrag när det gäller diversifiering, radikalisering och rekrytering samt internationella icke-statliga organisationers roll i finansieringen av terrorism.

20. Europaparlamentet uppmanar i det sammanhanget kommissionen och medlemsstaterna att förhindra tilltagande extremism.

21. Europaparlamentet uppmärksammar behovet av att utöka och utveckla befintliga och nya strategiska partnerskap för terrorismbekämpning med länder utanför Europa, i den mån dessa partnerskap respekterar de mänskliga rättigheterna. Parlamentet betonar det strategiska samarbetet mellan EU och Förenta staterna och framhåller behovet av samarbete med andra partner samt upprepar den betydelse som EU tillmäter skyddet av medborgarnas personuppgifter och deras mänskliga och medborgerliga rättigheter.

22. Europaparlamentet understryker att terrorismbekämpning är en oskiljbar del av unionens förbindelser med tredjeländer. För att förhindra att stater upplöses kräver parlamentet att finansieringen av stödåtgärder till terrorismbekämpning utökas i nästa stabilitetsinstrument. Härvidlag håller parlamentet med om att följande områden bör prioriteras: södra Asien (i första hand Pakistan och Afghanistan), Sahelområdet (Mauretanien, Mali och Niger), Somalia och Jemen. Parlamentet välkomnar att Europeiska unionens strategi för säkerhet och utveckling i Sahel lades fram den 21 mars 2011 och uppmanar rådet att anta strategin i samråd med parlamentet. Parlamentet välkomnar att klausuler om terrorismbekämpning införs i internationella avtal.

23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och rådet att snabbt genomföra arrangemangen för den solidaritetsklausul som införts genom Lissabonfördraget.

24. Europaparlamentet framhåller vikten av att fastställa en enhetlig uppsättning normer för särskilt skydd av och stöd till terrorismens offer samt vittnen och införa dessa i förslaget till direktiv om miniminormer för brottsoffers rättigheter samt stöd till och skydd av brottsoffer (KOM(2011)0275).

Utvärdering samt kartläggning

25. Europaparlamentet betonar att en grundlig utvärdering av tio års strategier för terrorismbekämpning bör fokusera på att granska huruvida de åtgärder som vidtagits för att förhindra och bekämpa terrorism i EU har varit evidensbaserade (och inte baserade på antaganden), behovsdrivna, konsekventa och utgjort en del av en allsidig EU-strategi mot terrorism baserad på en djuplodande och fullständig utvärdering utförd i enlighet med artikel 70 i EUF-fördraget och där kommissionen ska avlägga rapport vid ett gemensamt parlamentariskt sammanträde med Europaparlamentet och nationella parlamentsutskott med ansvar för tillsynen av insatserna mot terrorism. Denna rapport ska avläggas inom sex månader efter det att studien beställts och stödja sig på rapporter som begärs in från relevanta organisationer och byråer som Europol, Eurojust, byrån för grundläggande rättigheter, Europeiska datatillsynsmannen, Europarådet och FN.

26. Europaparlamentet anser att strategin för terrorismbekämpning bör genomsyras av en omfattande helhetssyn i form av en tillnärmning av den europeiska säkerhetsstrategin och strategin för den inre säkerheten och att de befintliga samordningsmekanismer som binder samman rådets strukturer för rättsliga och inrikes frågor, olika organ och Europeiska utrikestjänsten stärks. Parlamentet betonar att en god under rättelseverksamhet är helt avgörande inom terrorismbekämpningen och att EU är synnerligen väl rustat för att underlätta utbyte av underrättelser mellan medlemsstaterna, under förutsättning att en lämplig rättslig grund har fastställts för sådant samarbete, att det sker inom ramen för ordinarie beslutsförfaranden och att det underställs samma normer för ansvarsskyldighet som tillämpas i medlemsstaterna. Parlamentet påpekar

Onsdagen den 14 december 2011

således att personbaserad inhämtning av underrättelser är viktigare än alla former för tekniska inhämtning när det gäller att tackla terroristnätverk och i god tid förhindra terroristattacker.

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra en fullständig och detaljerad utvärdering på grundval av allmänt tillgängliga uppgifter och uppgifter som medlemsstaterna tillhandahållit i tillämpning av artikel 70 i EUF-fördraget, och som ska innehålla åtminstone följande:

- a) En tydlig analys av hur terroristhotet har bemötts, med utgångspunkt i den definition som fastställs i rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism, liksom av den ram av terroristbekämpningsåtgärder som vidtagits för att bemöta detta hot, utifrån kriterier för effektivitet, säkerhetsluckor, förhindrande, lagförande och ökad säkerhet i Europa, inbegripet de aktuella EU-organens effektivitet samt proportionaliteten i dessa åtgärder.
- b) Faktauppgifter, siffror och trender avseende terroristverksamhet och verksamhet riktad mot terrorismen.
- c) En full översikt av de samlade konsekvenserna av terrorismbekämpningsåtgärder för medborgerliga friheter och grundläggande rättigheter, för tredjeländers åtgärder med direkt inverkan på EU, liksom för alla åtgärder som vidtagits på detta område i anslutning till yttre förbindelser, samt för Europadomstolens, EU-domstolens och de nationella domstolarnas rättspraxis.

28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att kartlägga vilka åtgärder som har andra mål än terrorismbekämpning, eller vilka ytterligare mål som har lagts till det ursprungliga syftet att motverka terrorism (s.k. "mission creep" och "function creep" – uppdrags- respektive funktionsglidning), som upprätthållande av lag och ordning, migrationspolitik, folkhälsa eller allmän ordning.

29. Europaparlamentet uppmanar också kommissionen att göra en fullständig och detaljerad kartläggning av alla befintliga strategier för terrorismbekämpning i Europa, med särskild tonvikt på EU:s lagstiftning och hur denna har införlivats och genomförts på EU-nivå. Parlamentet uppmanar samtidigt medlemsstaterna att göra en omfattande utvärdering av sina strategier för terrorismbekämpning, med särskild inriktning på samverkan med EU:s politik och på överlappningar och luckor, för ett bättre samarbete kring utvärderingen av EU:s politik, inklusive genom att tillhandahålla jämförelsetabeller av vilka det framgår vilka bestämmelser i medlemsstaternas lagar och förordningar som införlivar de olika bestämmelserna i EU:s rättsakter, samt genom att lämna sina indata inom angivna tidsfrister, såsom i fallet med direktivet om lagring av uppgifter.

30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på grundval av såväl allmänt tillgängliga uppgifter som uppgifter som medlemsstaterna tillhandahållit i tillämpning av artikel 70 i EUF-fördraget utarbeta en fullständig och detaljerad rapport om de resurser som Europeiska unionen, EU:s medlemsstater och privata företag har lagt ned på åtgärder som direkt eller indirekt syftar till att bekämpa terrorism, inbegripet åtgärder som särskilt avser verksamhet riktad mot terrorism, satsningar på personal, system och databaser för it-relaterad terrorismbekämpning, uppgiftsskydd och skydd av de grundläggande rättigheterna, demokratin och rättsstaten, samt finansiering av forskning relaterad till terrorismbekämpning, liksom om utvecklingen av de relevanta posterna i EU:s budget sedan 2001, med angivande även av de resurser som tredjeländer har satsat på detta område.

31. Kommissionen uppmanas att ta reda på om åtgärderna för terrorismbekämpning genomförs på rätt sätt och regelbundet informera Europaparlamentet och rådet om resultaten.

32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra en undersökning av de kostnader för strategier för terrorismbekämpning som bärs av den privata sektorn, liksom en översikt av de sektorer som drar fördel av strategier för terrorismbekämpning.

Onsdagen den 14 december 2011

Demokratisk granskning och ansvarsskyldighet

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på grundval av allmänt tillgängliga uppgifter och uppgifter som medlemsstaterna tillhandahållit i tillämpning av artikel 70 i EUF-fördraget genomföra en studie för att fastställa huruvida politiken för terrorismbekämpning är föremål för en effektiv demokratisk granskning. Denna ska innehålla åtminstone följande:

- a) En detaljerad utvärdering för att fastställa om antingen nationella parlament eller Europaparlamentet hade fullständiga befogenheter och granskningsmedel, såsom tillgång till information, tillräckligt med tid för ett omfattande förfarande och rätt att ändra förslagen om terrorismbekämpningsåtgärder, inbegripet åtgärder som har vidtagits i internationella statliga och icke-statliga organ, icke-rättsliga EU(-finansierade) verksamheter som forskningsprogram samt åtgärder med extraterritoriell inverkan på EU som godkänts av tredjeländer.
- b) Bekräftelse på att översynen av terrorismbekämpningsåtgärderna måste omfatta en noggrann proportionalitetsprövning.
- c) En översikt av säkerhetsklassificeringen av handlingar, en beskrivning av hur användningen av säkerhetsklassificering har ändrats med tiden samt uppgifter om beviljande av tillgång till handlingar som rör terrorismbekämpning.
- d) En översikt av instrumenten för demokratisk granskning av underrättelsetjänsternas gränsöverskridande samarbete, och mer specifikt vid lägescentralen, vaktkapaciteten, krisledningscentralen, rådets förmedlingscentrum och ständiga kommittén för operativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten.

34. När det gäller åtgärder för terrorismbekämpning begär Europaparlamentet också att proportionalitetsprincipen ska beaktas och att medborgarnas grundläggande rättigheter ska iakttas. Alla dessa åtgärder måste nämligen vara i överensstämmelse med lagen och rättsstatsprincipen.

35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de behöriga rättsliga myndigheterna att utreda alla fall av olagligt handlande och överträdelser av mänskliga rättigheter, internationell rätt och lag och ordning där misstankar om sådana överträdelser förekommer. Parlamentet uppmanar också medlemsstaterna att säkerställa att sådant rättas till.

36. Europaparlamentet ser framemot slutsatserna av det tillfälliga TDIP-utskottets uppföljningsrapport om CIA:s påstådda användning av europeiska länder för transport och illegal internering av fångar, samt förespråkar att parlamentets samtliga rekommendationer vad detta ärende beträffar ska genomföras.

37. Europaparlamentet understryker att EU måste hjälpa Förenta staterna att hitta lämpliga lösningar på frågan om stängningen av Guantánamo och se till att fångarna där får en rättvis rättegång.

38. I detta sammanhang uppmanar Europaparlamentet rådet och kommissionen, när de ser över åtgärderna för svartlistning och frysning av tillgångar, att särskilt ta hänsyn till situationen för icke-statliga organisationer och det civila samhället, så att inga sådana organisationer hamnar på svarta listor "genom associering" och att de inte på ett otillbörligt sätt hindras i samarbetet med partnerorganisationer.

39. Europaparlamentet noterar kommissionens överklagande av tribunalens dom i det senaste målet Kadi mot kommissionen. Parlamentet uppmanar samtliga aktörer att göra en grundlig översyn av påföljdssystemet och se till att det är fullständigt förenligt med internationella människorättsnormer och rättsstatliga principer, i enlighet med all relevant rättspraxis. De som drabbas av påföljderna bör få reda på skälen till detta och ha rätt till effektiva rättsmedel.

Onsdagen den 14 december 2011

40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att i förekommande fall utreda om personuppgifter eventuellt samlats in utan rättslig grund i brottsbekämpningssyfte, eller om oegentliga eller till och med olagliga förfaranden använts.

Övervakning och profilering

41. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra ett obligatorisk proportionalitetstest och en fullständig konsekvensbedömning för varje förslag som innehåller omfattande insamling av personuppgifter, detekterings- och identifieringsteknik, spårning, datautvinning och profilering, riskbedömning och beteendeanalys eller liknande tekniker.

42. Europaparlamentet understryker behovet av bättre användning av uppgifter. Uppgiftsinsamling bör bara vara tillåten i enlighet med nödvändighetsprincipen, avsaknaden av eventuella överlappningar med andra befintliga åtgärder och avsaknaden av eventuella, mindre inskränkande åtgärder bör uttryckligen ha påvisats, och insamling bör bara få ske på grundval av en strikt ändamålsbegränsning och uppgiftsbegränsning samt efter drastiska förbättringar i fråga om gemensamt utnyttjande och behandling av uppgifter.

43. Europaparlamentet uppmanar Europeiska datatillsynsmannen och Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter att rapportera om nivån på skyddet för de grundläggande rättigheterna och personuppgifter inom ramen för EU:s politik för terroristbekämpning.

44. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att fullständigt klargöra uppdelningen av arbetsuppgifter samordnaren för kampen mot terrorism och särskilt och den höga representanten.

45. Europaparlamentet uppmanar samordnaren för kampen mot terrorism att utarbeta en rapport om hur underrättelser med personkällor används och om sitt samarbete med utländska underrättelsetjänster i europeisk terroristbekämpning.

46. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram förslag som stärker skyddet av medborgarliga fri- och rättigheter, transparens och demokratisk granskning i samband med terrorismbekämpning, till exempel att förbättra tillgången till handlingar genom att skapa en EU-rättsakt om fri tillgång till information och genom att stärka Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, Europeiska datatillsynsmannen och artikel 29-gruppen.

47. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ändringsförslag till rådets rambeslut 2002/475/RIF om bekämpande av terrorism, som senast ändrades 2008, för att höja standarden på skyddet av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter. Dessa ändringsförslag bör syfta till att uppdatera definitionen av terroristbrott och bättre koppla denna till befintliga människorättsinstrument på EU-nivå, särskilt stadgan om de grundläggande rättigheterna.

48. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta med en enhetlig juridisk definition av begreppet profilering.

49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett förslag till en lagstiftningsram om uppgiftsskydd vilken även omfattar den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, på grundval av artikel 16 i EUF-fördraget och utan att det påverkar de särskilda bestämmelserna i artikel 39 i EU-fördraget.

*

* *

50. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaternas parlament.